

gentle "hush" when snow falls gently.

Так, calmness найчастіше використовується для вираження таких емоційних станів людини як умиротворення (напр., me to drift peacefully), в той час як вербалізатор quietness на рівні з почуттям спокою передає почуття суму та навіть відчуття зв'язку з Богом (як напр. у вірші When you seem all along). В українській же поезії, навпаки, дуже часто використовуються прикметники, прислівники та дієслова, що не є характерним для англомовної поезії.

1. Богданов К.А. Очерки по антропологии молчания. Homo Tacens. – СПб.:ПХГИ, 1997.–352 с.

2. The Oxford English Dictionary. Vol IX (S-Soldo). – London: Clarendon Press. – 1961. – P. 41-43.

3. Cambridge Academic Content Dictionary.
<http://dictionary.cambridge.org/dictionary>

4. <http://h.ua/story/410483/#ixzz4S4AQZoOQ>

5. <http://litopys.org.ua/shevchenko/shev1.htm>

6. <http://www.poetrysoup.com>

7. <http://www.stihi.in.ua/avtor.php?author=44946>

8. <https://onlyart.org.ua/ukrainian-poets/lesya-ukrayinka/lesya-ukrayinka>

9. <https://uk.wikipedia.org/wiki/Тиша>

ВАРІАЦІЇ РОДОВОЇ ПРИНАЛЕЖНОСТІ ІМЕННИКІВ У ЗАХІДНОПОЛІСЬКИХ ФОЛЬКЛОРНИХ ТЕКСТАХ

Грицевич Юрій

Східноєвропейський національний університет
імені Лесі Українки (м. Луцьк)

Виразно маркованим явищем у морфологічній системі західнополіських говірок стали випадки, пов'язані зі специфікою родової диференціації окремих іменників порівняно з літературною мовою: ол'їом (ж.р. > ч. р.) [2, с. 171], отейу шосойу [2, с. 116], по гайнўв'скуї шос'їе [2, с. 344] (с. р. > ж. р.), танка, л'їтра, сл'їда (ч. р. > ж. р.), така лотат', вапна (с. р. > ж. р.), вугло́ (ч. р. > с. р.), латат' жовтий (с. р. > ч. р.) [1, с. 85].

У фольклорних текстах із Західного Полісся в давній формі чоловічого роду збережено іменник колишньої -*jo-основи тополь: не бачив тополя [9, с. 10], при тополю [11, с. 216], topolom [12, с. 90], dwa

topoli [13, с. 113]. У поодиноких випадках субстантиви чоловічого роду перебирають на себе парадигму жіночого роду: на jarmarku tuju [13, с. 107], упала тумань [5, с. 218], в степі гуляти [8, с. 38], пор.: «Pojid', synku, na jarmarku tuju, kuru, synku, nahajku drotianku» [13, с. 107].

Відповідники до загальнозживаних іменників жіночого роду блоха, стеля – субстантиви чоловічого роду блох [10, с. 8], попід стельом [11, с. 187]. Не позначений зміною родової приналежності при збереженні нульового закінчення на противагу набутій в літературній мові флексії -а іменник вош [10, с. 5].

Замість закріпленого в літературній мові вияву середнього роду іменник слово у родовому відмінку однини представлений із закінченням -и як формальним показником жіночого роду: слова [3, с. 23], «Ни посв́атана до Покр́ови вже ни в́арта д́оброїї сл́ови» [3, с. 23]. Варіативність родової приналежності виявляє іменник середнього роду латаття, зживаний то в чоловічому роді: lototiu [14, с. 100], пор.: «Łototiu, lototiu, czom ty ne rozwiwsie, lubiw ja j diwczynu to j ne ne ozeniwsie» [14, с. 100], то в жіночому: лотаті [4, с. 297], пор.: «Ой дозвољь, Боже, да лотаті дождаті, да й поїдемо до Марусі в свати» [4, с. 297]. Невідмінюваний за літературним стандартом субстантив середнього роду шосе у фольклорному тексті функціонує в жіночому роді, пор.: «Воли ж мої недужі, не верніте в калюжі, да не йдіте по шосі до шинкарки Марусі» [6, с. 312]. У структурі прислів'їв (можливо, з міркувань власне ритмічних або для забезпечення рими) варіації родового оформлення демонструють народні назви свят: «Микóла забíла кóла», «Варв́ара нóчи вурв́ала, а Микóла дн'е доточíла», «Варв́ара нóчи вурв́ала, а С́ава дн'е припис́ала» [3, с. 11], «Прийш́ло Сп́аса – готу́ї рукав́иц'і до п́аса» [3, с. 20].

Відмінності в реалізації категорії роду на словотвірному рівні маніфестовано дериватами: тополиком стала [9, с. 10], пташок, на пташка [7, с. 35], пташок [8, с. 27].

Отже, досліджувані західнополіські фольклорні тексти, як і спонтанне діалектне мовлення поліщуків, спорадично виявляють відмінну від літературної мови реалізацію категорії роду.

1. Аркушин Г. Л. Західнополіська діалектологія : навчальний посібник з регіональної діалектології / Г. Л. Аркушин. – Луцьк : Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2012. – 256 с.

2. Аркушин Г. Голоси з Підляшшя (Тексти) / Григорій Аркушин. – Луцьк : РВВ „Вежа”, 2007. – 536 с.

3. Аркушин Г. Сказав, як два зв'язав : Народні вислови та загадки із Західного Полісся і західної частини Волині / Григорій Аркушин. – Люблін–Луцьк, 2003. – 177 с.

4. Етнокультура Волинського Полісся і Чорнобильська трагедія. – Рівне, 1998. – Вип. III (Зарічненський район Рівненської області). – 319 с.

5. Етнокультурна спадщина Рівненського Полісся / Упорядкування В. П. Ковальчука. – Рівне : Перспектива, 2003. – Вип. IV. – 256 с.

6. Західне Полісся : історія та культура. Науковий збірник. Матеріали краєзнавчої конференції, присвяченої 60-літтю утворення Зарічненського району та 20-літтю аварії на ЧАЕС. – Рівне : Видавець О. Зень, 2006. – Вип. II. – 304 с.

7. Ігнатюк І. Фольклорні записи з Підляшшя / Іван Ігнатюк. – Люблін, 2005. – 76 с.

8. Ігнатюк І. Народні письні з Подляшшя. Любовні письні / Іван Ігнатюк. – Лаймен, 1985. – 69 с.

9. Ігнатюк І. Народні письні з Подляшшя. Балади й гісторичні письні / Іван Ігнатюк. – Лаймен, 1984. – 36 с.

10. Ігнатюк І. Прислов'я, приказкі і загадки / І. Ігнатюк. – 19 с.

11. Традиційні пісні українців Північного Підляшшя / упорядкув., вступ. ст. і нотні транскрипції Л. Лукашенко. – Л. : Камула, 2006. – 308 с.

12. Repertuar zespołów folklorystycznych Białostoczczyzny. – Białystok : Wojewódzki Ośrodek Animacji Kultury w Białymstoku, 1994. – Zesz. 2. – 116 s.

13. Repertuar zespołów folklorystycznych Białostoczczyzny. – Białystok : Wojewódzki Ośrodek Animacji Kultury w Białymstoku, 1995. – Zesz. 3. – 128 s.

14. Stachwiuk V. Siva zozula / V. Stachwiuk. – Białostok, 2006. – 183 s.

ПРЕДСТАВЛЕННЯ АНАЛІТИЧНОЇ СТРУКТУРИ РЕЧЕННЯ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

Давидченко Т.В., науковий керівник – Куліш В.С.
Сумський державний університет, м. Суми

На терені сучасної лінгвістики все більше уваги приділяється дослідженню аналітичних та синтетичних рис в різних мовах.